

Zabawy rozwijające myślenie przyczynowo – skutkowe dla dzieci w wieku przedszkolnym:

1. Rozwijanie umiejętności łączenia przyczyny ze skutkiem:

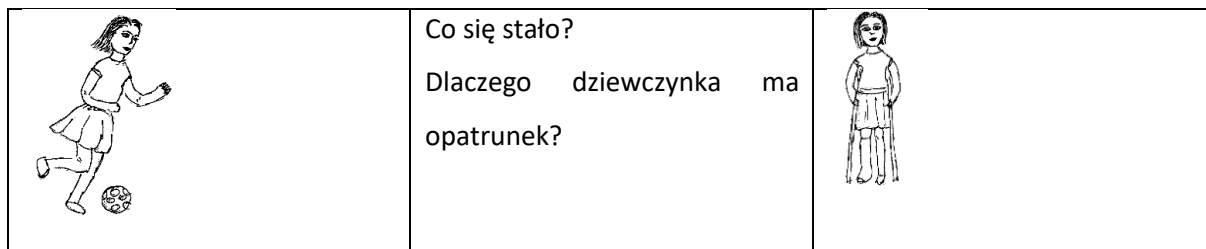
- określanie kolejności wykonywanych czynności w osiągnięciu celu podczas zabawy lub w sytuacjach życia codziennego, np. pytamy dziecko, co trzeba zrobić, żeby wyjść na spacer, umyć ręce, zbudować wieżę z klocków, zrobić herbatę,
- słuchanie bajek, opowiadań z prostym morałem, określanie sytuacji „co powinien zrobić, aby...”, np. po wysłuchaniu bajki o Czerwonym Kapturku, dziecko mówi, co powinien zrobić Czerwony Kapturek, aby bezpiecznie dotrzeć do babci,
- nauka dostrzegania kolejności występujących po sobie wydarzeń - np. po wysłuchaniu opowiadania lub bajki, dziecko stara się ustalić kolejność wydarzeń, dorosły może pomóc dziecku, zadając pytania,
- odróżnianie zdań prawdziwych i fałszywych, dotyczących bajki, np. rodzic pyta, czy to prawda, że Czerwony Kapturek szedł do koleżanki.

2. Wykorzystywanie historyjek obrazkowych:

- układanie historyjki, określanie właściwej kolejności zdarzeń – ilość obrazków zależy od możliwości dziecka, historyjki powinny dotyczyć wydarzeń bliskich doświadczeniom dziecka,
- przewidywanie, co wydarzy się później, np. dorosły rozkłada obrazki: *dziewczynka biegnie* i *dziewczynka przewraca się*, rodzic pyta, co mogło wydarzyć się później:

- uzupełnianie braków w historyjce, np. rodzic układa dwa obrazki: *dziewczynka biegnie* i *dziewczynka ma opatrunek*, następnie dorosły pyta, co się mogło wydarzyć, dlaczego dziewczynka ma opatrunek:

3. Rysowanie wydarzeń z bajki – po wysłuchaniu bajki lub opowiadania, dziecko rysuje historyjkę obrazkową, dotyczącą treści, może również narysować jedno wydarzenie i opowiedzieć, jakie były jego przyczyny i co się stało później, rodzic może pomagać dziecku poprzez zadawanie pytań.

4. Przedstawienie przyczyn i skutków w scenkach – rodzic przedstawia krótką scenkę, np. prasuje żelazkiem – odbiera telefon – zostawia włączone żelazko, następnie prosi dziecko o pokazanie lub powiedzenie, co mogło wydarzyć się dalej. W przypadku zabaw z dzieckiem 5-6-letnim można zamienić się rolami – dziecko przygotowuje dla rodzica krótką scenkę, a rodzic mówi lub pokazuje, co mogło stać się później.

5. Tworzenie zagadek o przyczynach i skutkach zdarzeń – dziecko i rodzic mają kartki w dwóch kolorach, np. zielone i żółte, rysują na nich dowolne wydarzenia, następnie pokazują sobie rysunki – jeśli przedstawią rysunek na zielonej kartce, druga osoba wymyśla, co mogło być dalej, jeśli na żółtej – zgaduje jaka mogła przyczyna narysowanego wydarzenia.

Do opracowania wykorzystano:

- M. Kielar – Turska „Jak pomagać dziecku w poznawaniu świata”.
- A. Franczyk. K. Krajewska „Program psychostymulacji dzieci w wieku przedszkolnym z deficytami i zaburzeniami rozwoju”.
- Materiały własne.